

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . 4 frt. Negyed évre . . . 1 fr.

Fél évre . . . 2 frt. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket úgy a kiadóhivatal, mint a »Reiter-
ügynökség» Budapesten jutányosan vesz fel.

A kiadásért felelős a szerkesztő:

HEGYI ANTAL.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Templomtér 91. szám, hová a lap szellemi
részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizeté-
sek, hirdetmények intézendők.

Felhívás előfizetésre.

Midőn a tapasztalt bizalomnál fogva tisztelettel felkérjük féléves és évnegyedes mélyen tisztelt előfizetőinket, hogy lapunkat pártfogásukban továbbra is megtartani és lejárt előfizetéseiket kiadóhivatalunkban, Szilber János urnál, az eddigi feltételek szerint, minél előbb megújítani sziveskedjenek: kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy lapunk mindaddig, míg kezeinkben lesz, a bekövetkezett üdvös változások mellett is kitűzött programjához képest, továbbra is hiven megmarad a népérdekek szolgálatában.

Egyetlen fentartónk és támaszunk eddigi sikeres küzdelmeinkben maga a mélyen tisztelt közönség volt és sikereinket az Isten szent áldása mellett leginkább azon körülménynek tulajdonítjuk, hogy a közügyekben mindenkor a nagy közönség felfogásának törekedtünk kifejezést adni és annak akarátját iparkodtunk érvényre juttatni.

Küzdelmeink közepett az igazat néha szelidebben, olykor keményebben, mindenkinek, saját pártfeleinket sem véve ki, nyílt őszinteséggel

megmondottuk, habár sejtettük, hogy szavaink azok előtt, kikhez intézve voltak, nem mindig lesznek kellemesek.

Hisszük azonban, hogy ezentul szelidebb hurokat pengethetünk, mert a harez lejárt a maga idejét s be kell következni a kívánatos békének.

Az utunkban álló, avult épület le van rombolva, omladékai el vannak takarítva, sőt az ujhoz is le van téve a szilárd alap, melyen a nép jólétét és boldogítását kívánjuk fölépíteni.

Ebben az építkezésben ohajtunk tehetségünkhöz képest részt venni, a mint részt vettünk eddig a romok eltakarításában, ha a mélyen tisztelt közönség pártfogása kezeinkbe szolgáltatja az alkalmas eszközöket, melyeknek segédelmével ezen feladatunkat megoldhatjuk.

Fontos hivatás vár e tekintetben a sajtóra, melynek kötelessége nem csak a közkormányzatot nyilvántartani és ellenőrizni, hanem a nép jólétére irányuló terveket és törekvéseket ismertetni, irányítani és támogatni is egyuttal.

Biztosítjuk is a tisztelt közönséget, hogy e téren a nép akarátjá-

nak hivebb szószólója nem lesz lapunknál, mely szereplésében senki-
nek másnak nem kíván tetszeni, mint magának az igazságnak. És a mit jónak, üdvösnek és kívánatosnak tartunk a népre, a mellett fölemeljük szavunkat, akár dicséret, akár ocsárlás érjen a miatt bennünket.

Az előfizetési feltételek maradnak a régiek, t. i.:

Félévre 2 frt.

Negyedévre 1 frt.

Előfizetéseket kiadóhivatalunk a hó bármely napjától elfogad s a lap szétküldéséről lelkiismeretesen gondoskodik.

Hazafini üdvözlettel levén
Csongrád, 1893. jun. 25.

A szerkesztőség.

A küzdelem vége.

Be van fejezve a harez. Gulába vannak rakva a fegyverek. Törté-
gyük, szét pattant bombák, sebesült vitézek és halottak hevernek a csatatéren, mely színhelye volt az utolsó küzdelemnek, hogy most már mindezekre a feledés és megbocsátás fátyolát borítsuk. Szívünk-
ből kitépjük a gyűlölködés indulatait s

TÁRCZA.

A sóbányában.

(A »Tiszavidék« eredeti tárczája.)

A mindennapi élet nélkülözhetlen fűszere a só, mely az egészség fontartásának egyik leghathatósabb eszköze. Nélküle az eledelnek nem volna ize. A hust lehetlenség volna eltartani és sok betegségnek volna az emberi szervezet kitéve, melyeket most a só használata eltávolít.

Mégis sokan nem tudják, hogy honnan és mi uton nyerjük a sót, az ásványvilág e hasznos termékét, mely legtöbb eledelünkben ott szerepel, mint lényeges kelléke az élvezhetőségnek. Azért nem fogja tőlünk rossz néven venni a szives olvasó, ha ismeretesképen az ország egyik leghiresebb sóbányájáról egyet-mást jelen alkalommal elmondunk.

Pár év előtt történt, hogy szép hazánk királyhágóntuli részében, a kies Erdélyben megfordulván, Kolozsvárról kellemes társaság rándult ki a marosújvári sóbányák megtekintésére. Utunk az Aranyos nevű folyócska völgyén vezetett keresztül, mely-

ben gyors egymás utánban váltakoztak hegyek, völgyek, erdők, patakok, alagutak és hullámos szántóföldek.

A vaskocsikat, melyekben a kiránduló társaság foglalt helyet, a kocsárdi állomáson ragasztották le a brassó-predeáli gyorsvonatról, s egy kis kávé-pörkölő, mely a marosújvári bánya forgalmát közvetíti a kocsárdi állomásra, prűszkölve czipelte be a Maros vizén keresztül Ujvárra.

Ujváron a vár már nem létezik. Romjaiból a Mikó család emeltetett diszes kastélyt a bánya-telep fölött emelkedő erdős hegytetőn, melynek lejtős oldala diszes parkká van alakítva. A telep első tekintetre igénytelen falucska képét nyújtja jobbjára bányász nép lakja, mely azonban a társadalmi élet minden szükséges kellékével el van látva.

Van kath. temploma, papja, diszes népkertje, nyári szinköre, bálterme, gyógyfürdője s jól szervezett bányász-zenekara.

Azonban a bánya megtekintése levén legfőbb feladatunk, a mint kávé-pörkölőnk az újvári állomáson megállott, a bánya lejáratahoz siettük, hogy alászálljunk a föld gyomrába.

Igénytelen deszkabódé volt ez, melynek egyik sarkában csapó ajtó nyílt. Ez volt a bánya kapuja.

A kirendelt bánya-tiszt katonás rendben sorakoztatott bennünket s mig ő maga övére erősített égő lámpával kalauzolt a mélységbe, minden harmadik utas után egy-egy bányászt állított hasonlóképp övre erősített, égő lámpával s így indultunk a bánya belsejébe.

A bánya lejárata a száz méteres mélységbe toronyszerű épület, melyben közönséges lépcsők, úgy nevezett garádicsok vannak alkalmazva.

Inunk érezte is csak hamar a nem épen kényelmes lépcsőzetet, melyre a bányászok lámpája vetett halvány világot.

Csaknem kifáradtunk a szokatlan gyaloglás alatt, mikor hatalmas deszka-erkélyre jutottunk, melynek külső része nehéz korlátokkal volt kerítve.

Ugy tetszett, mintha a korlát külső részén a szürke homályban víz csillámlanék. S én vezetőknek meg is kérdeztem: »Vize ez, Uram, a mi előttünk csillámlik?»

Mire ő kedélyesen válaszolta: »Ments Isten, hogy itt víz legyen. Benne vagyunk

miként a küzdő felek döntő ütközések után szokták, a békére nyujt-suk egymásnak kezünket.

A harc tisztességes volt. Meltatlan fegyvereket egyik fél sem használt, hanem tehetsége szerint ki-ki tűzbe vitte erejét, hogy még egyszer, s tán utoljára — legalább ezen a választási cikkluson — kipróbálják, hogy mit bírnak?

S valóban ilyennek kellene lenni az alkotmányos életben a polgárok küzdelmének, hogy az kizárja mindazt, mi megkeseríti a polgárok életét és benne csak az elvek s ne a személyek harcoljanak egymással.

Legalább mi azt tartanók méltányosnak, hogy a közkormányzati hatalom ne legyen egyetlen párt kizárólagos birtoka: hanem a pártok váltakozva kerüljenek uralomra s tehetsége szerint mindenik mutassa, hogy mennyit képes a nép jólétén leudítani?

És ha tisztelt ellenfeleink, kik most legyőzve kénytelenitettek velünk szemben a csatateret elhagyni, ily fegyverekkel vivják vissza a következő választáson most elhagyott hatalmi állásukat, minőkkel most küzdöttek ellenünk, tisztelettel hajlunk meg előttük s kivivandó győzelmüket ép oly jogosnak tartjuk, mint annak véljük ma a mi-
enket.

Csak azt ne feledjük el soha, hogy egy városnak vagyunk polgárai és közös törvények oltalma alatt élünk mint ugyanazon édes anyának, a drága magyar hazának, gyermekei.

Azért kölcsönösen becsüljük meg egymást, kik a Gondviseléstől nagyobb szellemi erőt és több képességet örököltünk, hogy példánkból

a főtárnában, nézze Uram, ott lenn dolgozognak a munkások.

És valóban, a mint tüzetesebben tekintünk az ötven méteres mélységbe, a villamos iv-lámpák fényénél sorakozott bánya-munkásokat láttunk, a mint kósó fejtéssel foglalkoztak.

Igazán sajátyszerű érzés fogta el kebleinket azon gondolatnál, hogy százötven méteres mélységben vagyunk a föld gyomrába eltemetve. Hanem a mit ott láttunk és tapasztaltunk, méltó a följegyzésre.

A főtárna mintegy 300 méter hosszú, órjási sörétegbe belevágva. Menyezete 40 méter, feneke pedig 60 méter széles, mert oldalfalai haránt állanak.

E főtárna déli oldalából három más tárna fut ki egyenes szög alakjában, melyeknek hossza egyenként kétszáz negyven méter, szélessége és magossága pedig a főtárnáéval egyezik.

A fő- és melléktárnákat két méternyire a menyezet alatt egy méter széles, korlátal kerített erkély futja körül, melyeknek a sőfalakba illesztett tartó gerendáit, vezetőnk magyarázata szerint, minden két év-

tanulja meg a nép a törvények iránt való tiszteletet és engedelmességet.

Örömmel konstatáljuk, hogy a tisztujítás méltóságteljes módon folyt le. Makacsul egyik fél sem ragaszkodott jelöltjeihez, hanem szabad folyást engedett a népakarat nyilvánulásának. Arra adhatta mindenki szavazatát, a kire akarta, a kit legméltóbbnak itélt valamely állásra.

Azért általános megnyugvásra is szolgál a végbement tisztujítás. Azok nyertek hivatalt, kiket a közbizalom fölemelt. Ellenfeleink sincsenek kizárva a tiszt karból, mert a kik megfeleltek kötelességeiknek, állásukban valamennyien meghagyattak. Mások pedig úgy helyeztetek át, hogy jobban megfelelhesenek kötelességeiknek. Sőt új előjárásági tagokul is mindkét részről olyanok vétettek föl, kik meggyőződésünk szerint helyükön vannak egészen.

A küzdelem tehát végkifejlésében a kívánt eredményre vezetett s mi csak azt kívánjuk, hogy az új előjáráságot üdvös munkálkodásban az Isten szent áldása kísérje!

A tisztujítás.

Nagy érdeklődés mellett történt meg a döntő ütközet, melyre a küzdő felek napok óta gondosan készültek, s a küzdelem ezuttal is az ellenzék javára döntött.

Vasárnap délelőtt a pákuliczok tartottak értekezletet a tisztujításra nézve Neuschwender kávéházában, hol id. Piroska Istvánt kiáltották ki jelöltnek a birói székre. Délután pedig vecsernye végével az ellenzékiek jöttek össze tanácskozás végett a „Polgári Kör“ ben. jelentékeny számmal, hol a közönséghez

ben ki kell cserélui, mert különben a só porrá zuzza.

A sónak ugyanis az a természete van, hogy folytonosan nő és terjed s ha valahol fejtés alkalmával a bánya sőfalában hasadás vagy üreg mutatkozik is, az onnét rövid idő múlva eltűnik, mert a só összenyomul. És mivel a tartó gerendáknak is üregeket szokás bevágni a sőfalakba, ezen üregek két év alatt úgy összenyomulnak, hogy ha csak újra meg nem nagyobbítják, szétzuzzá a bennük levő fenyőgerendákat.

(Folyt. köv.)

H u m o r.

A biró-választásból.

A biró-választás alkalmával felvihartzott lelkesedéssel egy pákulicz polgár is úgy felindult, hogy egymásután ötször találta kiáltani, hogy: „Éljen Piroska István!“ Ezt megsokalta egy mellette álló s talán más nézetben levő polgár s így szólt az öt választó helyett kiáltozó pákuliczhoz: „Nem félsz, hogy ki üt köztetek a száj- és körömfájás?“

Hegy Antal, Eszes Mátyás és Szvoboda Ferencz tartottak fölvilágosító beszédeket, a melyeknek eredménye az lett, hogy birójelöltnek Csemegi Antalt jelentették ki az ellenzék részéről.

A választás napján pedig már kora reggel gyülekezett a választó közönség úgy a községházára, hol 8 órakor a meghatalmazottak a választási elnöknek benyújtották meghatalmázványait; mint a „Polgári Kör“-be, hol Hegyi Antal tartott a megjelentekhez buzdító beszédet.

A pákuliczok jó reménységgel voltak eltelve Piroska István megválasztása iránt, mert Forgó Gergely czimboráival egyetemben kivált az ellenzék soraiból s a pákuliczokkal szövetkezve nagy buzgalommal agitált Piroska mellett, ki maga is olyanféle vélekedésben volt, hogy őt tán még az Isten sem buktathatja meg? Azonban más volt megírva a sors könyvében.

Réti Ferencz főszolgabiró, mint választási elnök, a mikor a toronyóra a kilenczet elverte, a szép számmal megjelent választók üdvözlése mellett a tisztujító széket megnyitván, figyelmeztette a polgárságot, hogy a törvényt tiszteletben tartsa és sem a hatóság, sem egyesek részéről ne engedje magát a választás szabadságában befolyásoltni: hanem szavazzon mindenki arra, a kire meggyőződése szerint akar.

Azután pedig fölhitva a választókat, hogy a választás ellenőrzése végett melléje a választó közönség négy bizalmi férfit válasszon. Mire közfelkiáltással bizalmi férfiakul egyhangulag megválasztottak: idb. Kádár Henrik, Csanyi Forgó József, Tekulics János és Bába Rókus.

Ez után elnöklő főszolgabiró a választók előtt kijelentette, hogy a birói állásra a kijelölés jogával élni nem kíván, hanem szabad folyást enged a nép akarat nyilvánulásának és a választókat hívta föl, hogy ezen állásra jelöljenek, a kiket akarnak.

A közönség ellenzéki része ennek folytán zajos éljenzéssel hangoztatta a Csemegi Antal, pákulicz része pedig a Piroska István nevét. Miért is a főszolgabiró kijelentette, hogy a birói állásra mind a kettőt jelöli s ráadásul hozzájuk adja még Lantos Antal helyettes birót is, de arra azt kiáltozták, hogy nem kell, mert Hock János választásakor nem ismerte meg a választókat!

A kijelölés megtörténvén, a szavazatszedő küldöttségbe saját elnöklete alatt meghívta a főszolgabiró Hegyi Antal, Szőke Pál, Szabó Sán-

dor és ifj. Gulyás Ábel szavazó polgárokat és elrendelte a névszerinti szavazást, jóllehet azt sem szóbelileg, sem írásosan nem kérte senki.

A szavazás megkezdetvén, délután három óráig egy huzamban tartott, mely idő alatt beadatott Csemegi Antalra 459, Piroska Istvánra 137 szavazat. Lantos Antalra nem szavazott senki.

Három órákor aztán, habár még számosan nem szavaztak le a jelenlevők közül, tartózkodtak a polgárok a szavazástól, miután a választás eredménye iránt kétség már ugy sem lehetett, hogy így hamarabb véget érjen a szavazás. Réti Ferencz főszolgabíró tehát a lajstromokat lezáratván, a közönség nagy lelkesedése közt kihirdette, hogy 322 szótöbbséggel bírónak Csemegi Antal választatott meg.

Csemegi Antal nyomban le is tette a hivatali esküt a nép előtt és lelkes szavakban mondott köszönetet megválasztásáért a választó közönségnek azon ígéret mellett, hogy összes tevékenységét ezen hivatalában szülő városa boldogításának és a nép jóléte előmozdításának fogja szentelni.

A bíró megválasztása után eldöntötte egyszersmind a választások további sorsát is. — Másodbírónak közfelkiáltással megválasztatott Forgó Imre. Szinte közfelkiáltással választattak meg fizetéses tanácsnokoknak: Szarka Mátyás, Szőke Illés, Kajtár Sándor és Ornyik Mihály. Tiszteletbeli tanácsnokoknak pedig: Forgó Gergely, ifj. Faragó Antal, Bába Rókus, Söhlya Antal, Mészáros Gáspár, Kókai Ferencz, Szepesi József és Fekete Farkas. Pénztárnoknak: Farsang István, előbbeni pénztárnok. Adószedőnek: Szőke Gáspár, eddigi adószedő. Közgyámnak végre: Mészáros Károly, mindannyian közfelkiáltással. Mire a tisztújító szék ülése véget ért.

Ez után a közgyűlés vette át a tisztújítás folytatását és szavazattöbbséggel a kezelő személyzetet ilykép alakította meg: Ellenőr lett Kraxner Dezső. Aljegyzők: Keviczki Sándor és ifj. Piroska István. Nyilvántartó: Kucséra Ferencz. Számtiszt: Szarka Lajos. Levéltárnok: Molecz Nándor. Rendőrbiztos: Turcsányi Lajos. Iktató: Tóth József. Irnokok: Miskolczi Ferencz és Borhegyi János.

Hivatalukból kimaradtak: Lantos Antal helyettes bíró, az összes fizetéses és tiszteletbeli tanácsnokok Bába Rókus és Szepesi József kivételével. Továbbá Lipóczki Andor közgyám és Bozó Mihály levéltárnok.

A megválasztott tisztviselők az esküt legott letették és azzal a tisztújító közgyűlés esti öt órákor véget ért.

Hiábavalónak bizonyult tehát a pártegységünk megbontására irányult törekvés, a kik azt szervezték, meggyőződhetek, hogy erőlködésükkel nem zavartak vizet. A kit pártunk fölemelt, meg lett választva. A kit pedig elejtett, a pákuliczok minden buzgolkodása mellett is bukni kellett. Azért sikerre vezetőbb lesz, ha pártbontás helyett egy szívvel-lélekkel mindannyian a közjó előmozdításán munkálkodunk.

Ujdonságok.

— **Üdvözljük az új előjáróságot!** A tisztújítás után folyamatba tétetett az új előjárósági tagoknak a hivatal átadása, melynél legott érvényesült azon előnyös változás, hogy szakember lépett a bírói székre. Szívvel üdvözljük azért az új előjáróságot hivatalos működésének elején és kívánjuk, hogy a Mindenható Isten kegyelme tegye munkálkodását minél áldásosabbá községünkre.

* **Névnapi estélyek.** F. hó 12-én este, mint Pádvai Szent Antal előestéjén, a dalárdisták és a zenészek sorra fölkeresték Sövényházi Antal, Söhlya Antal, dr. Bojuiczker Antal, valamint lapuuk szerkesztőjének lakásait s néhány sikerült ének, illetve zene darabot adtak elő az ünnepek tiszteletére, kiket barátaik jókívánataikkal elhalmoztak. A szíves megemlékezést szerkesztőnk nevében e helyen is hálásan megköszönjük.

— **Tisztelgés.** Az új előjáróság e hó 22-én délelőtt 11 órákor testületileg tisztelgett a helybeli plebánosnál, ki magyaros barátsággal viszonzta a tisztelgő előjáróság jó kívánatait abbéli erős reménységének adván kifejezést, hogy az előjáróság hazafias működése javára fog szolgálni a városnak és a béke helyreállítása által, melyhez a maga részéről is lelkesedéssel ajánlotta fel közreműködését, mielőbb elsimítja a választási küzdelmek nyomait.

* **Az évzáró vizsgálatok a polgári iskolában** f. hó 16-án és 17-én befejeztettek. Az eredmény az első osztály kivételével, melynek rendkívüli gyenge előkészültségű növendékei vannak, általában kielégítőnek monható. Hanem az első osztály vizsgálatának eredményéből okvetetlenül azon következményt és tanulságot kell levonunk, hogy az elemi iskolákat kell multhatatlanul szigorubbann vennünk, ott kell a növendékeknek jobb alapot és előkészültséget adatunk; mert különben ezek hiánya folytán a polgári iskolában nem fognak kellő eredményt fölmutatni, a mennyiben ott a polgári iskolai tanító a mulasztásokat is pótolni, meg egyttal az előirt új tananyagot is feldolgozni nem képes.

— **Gyászhir.** Özv. Turi Istvánnét f. hó 17-án sulyos csapás érte, szeretett leánya, Erzsike, élte 23-ik évében több havi sulyos betegség után — tüdővész következtében — elhunyt. A megboldogult hült tetemei mult vasárnap d. u. 4 órákor tétetett örök nyugalomra a róm. kath. sirkertben. A temetésen részt vevők nagy része hullatott a korán elhunytért részvét könyveket, kérve a Mindenhatót, hogy legyen könnyű a föld a korán elhunyt drága hamvai felett.

— **Bankett.** A városi tisztújítás alkalmával megválasztott tisztviselők egy része, a választási napestéjén a városi népkertben kisebbszerű bankettet rendezett, melyen az első zenekar működött közre. A banketten Szvoboda Ferencz ur is részt vett, kit a vigan poharazók többször megéjeneztek. A társaság az éjjelutáni órákban emelkedett hangulatban oszlott szét.

* **Adóleengedésért folyamodott** a közbirtokosság nevében Hegyi Antal közbirtokossági elnök, a mennyiben rétfjeinket oly magas árvíz borítja, hogy azoknak valamire való hasznát a birtokosság az idén már alig remélheti és így méltányos, hogy a vizes legelői illetményeket a kincstár a károsult gazdaközönségnek ez évre elengedje.

— **Veni Sancte.** Tisztelgése alkalmából arra kérte az új előjáróság a helybeli plebánost, hogy nyújtson neki módot ama patriarkális szokás fölelevenítésére, hogy ünnepélyes Veni Sanctével kezdhesse meg hivataloskodását és testületileg vehessen részt vásár- és ünnepnapokon az isteni szolgálaton. Minek folytán közös megegyezés szerint abban történt megállapodás, hogy ma a 10 órai szent mise előtt lesz fényes segédlettel a Veni Sancte. Mise után pedig a választások szerencsés megejtéséért Te Deum tartatik, melyre a képviselő testület is meghívatik. Délben aztán a plebános ebédet ad az ünneplő előjáróság tiszteletére. Egyttal intézkedik a plebános a tekintetben is, hogy vásár- és ünnepnapokon a 8 órai szent mise alatt a szentélyben levő két pad az előjárók és családjaik részére tartassék fenn, minthogy ezen két padnak különben is kezdettől fogva ez volt a rendeltetése. A szép magyar szokás fölelevenítéséhez gratulálunk az új előjáróságnak!

* **Figyelmeztetés.** Figyelmeztetjük a templom körül lakó tisztelt közönséget, hogy a templom-téren, az Isten házát megillető tisztaságnál fogva semmiféle jóság legeltetése meg nem engedtetik. S hogy ennél fogva az utcán tévelygő jóságokra szoroson felügyeljének, mivel azok a templom-térről minden egyes esetben a város közházára fognak beteretelni, honnan csak a hajtó-pénz s esetleg a szegények javára forditandó némi bírság mellett adatnak ki.

* **Orgona javítás.** Plebániai templomunk 24 változatu, kellemes orgonája új prospekt sipokkal fog legközelebb ellátatni. A 67 darab új sip elkészítését 16 latos angol czinből Bakos Károly czeplédi orgonakészítő vállalta el 180 frtért s a műnek jó öreg kántorunknak a jövő hó végén tartandó 50 éves jubileumára készen kell lennie.

— **Uj munkarend.** Ugy értesülünk, hogy községünk új bírása czélszerűbb rendet akar az ügy-kezelésben életbe léptetni. Nevezetesen azt tervezi, hogy a tanácssteremben a tanácsnokok egytt dolgozhassanak a bíróval, a jegyző pedig a tanácssterem szomszédságában a bíró által használt helyiséget foglalja el, hogy így az előjáróság ne csak a papíroson, hanem felelősségének tudatában, a valóságban is egyttiesen intézze a bíróval a község dolgait. Csak helyeselni tudjuk ezen czélszerű intézkedést, mert így a bíró gyakorlott keze a tanácsbelieket is alaposan beavatja az ügykezelésbe.

— **Jégeső** volt zivatarral és esővel vegyest e hó 13-án déltájón és 21-én délután 5—6 óra közt városunkban és külhatárunkban, mely a kukoriczában, szőlőben, árpában és kapás-veteményekben némi kárt is okozott.

— **Választási epizódok.** A választás alatt Forgó Gergely néhány barátjával nagyban hajtotta a vizet a pákuliczok malmára. Agitált Piroška István mellett erősen, de senkisémből báborgatta őt erőlködésében. Hanem mikor aztán maga is leszavazott Piroškára, csendesen odasugta neki egyik polgártársa: No Gergely, te is elvégezted a szerepedet! És Gergely mint a néma bárány, szótlanul huzódott félre egy padra. — Élénk derűséget keltett egyik polgártársunknak, kit a közönség „Szegény” előnévvel tisztelt meg, az a jóízű kiszólása, hogy „a Szegény Kis Pál leszavazott a szegény Csemegi Antalra!” úgy, hogy a főszolgabíró majdnem zokou vette a tréfát, de a választók figyelmét annál inkább fölvillanyozta a váratlan megjegyzés. — Csuda is történt a választásoknál. Az első tanácsosságra a többek közt kandidálta a közgyűlés, bár nem első helyen, Szarka Mátyás volt rendőrbiztos is s mintha az égből hullott volna alá, a mint meghallotta nevét a választó közönség, hallani sem akart másról, mint Szarka Mátyásról. A mi eléggé illusztrálja, hogy mily népszerű ember Szarka Mátyás még ma is a közönség előtt. —

Érdekes volt még a közgyűlés megválasztása is. Lipóczki Andor évek óta töltötte be a ezen állást és jelentékeny része volt benne, hogy a gyámügy községünkben valahára rendeztetett. Hisszük, hogy meg is lett volna választva újból, ha Mészáros Károly jelöltnek föl nem lép ellene. De a mint ennek nevét meghallotta a választó polgárság, megemlékezvén a város szolgálatában becsülettel eltöltött negyven éves szolgálatáról s arról a méltatlanságról, melylyel hivatalából ok nélkül kitétetett; egyhangulag követelte, hogy ő legyen a közgyűlés s így Lipóczki kimaradt.

* **Pótszerződés.** Faragó László szegedi kir. törvényszéki bíró azon szerződést, melyet a kilenczes bizottság a kis rét és kilenczes végleges fölösztása iránt Szilárdffy Jakab kun-szent-mártoni okleveles mérnökkel kötött, többrendbeli pótlással kívánta kiegészíttetni, melyek szerint az alkalmazott mérnök a szerződött díjért mindama munkálatokat teljesíteni tartozik, melyeket a törvény előír. A kiegészített szerződést a szerződő felek e hó 13-án irták alá.

* **Rajzkiállítás.** Alkalmunk volt megtekinteni a központi iskola rajztermében azon kiállítást, melyet az évről vizsgálatokra Vannay Ferencz rajztanár ur a polgári iskola növendékeinek rajzai- és mintázataiból rendezett s annyit mondhatunk, hogy érdemes megtekinteni ezen csinos s valódi műérzékkel berendezett, izléses kiállítást. Különösen meglepők a III. IV. osztálybeli növendékek színes rajzai és főszmintázatai, melyek nem csak a növendékek szorgalmáról, hanem annak a kéznek ügyességéről is fényesen tanuskodnak, mely őket a rajzolás titkaiba bevezette. Nagyon szépek és szabályosak a mértani rajzok is. Az érdekes kiállítást ajánljuk úgy a tanúgy barátok, mint az érdekelt szülők figyelmébe.

— **A tiszai közfürdő** átalakítási munkálatai már annyira előhaladtak, hogy a fürdő a napokban megnyitják, s azt véljük, hogy most már a legkényesebb igényeket is kielégíti. A fürdőt három évre a tavalyi bérlők: Tari Lucza és Blázsik Erzsébet bérelték ki, kiknek kiszolgálásával a közönség a múlt évben is igen meg volt elégedve, s évenként 350 frt bért fizetnek, azonkívül pedig a fürdőt saját költségükön minden tavasszal összeállítják, ősszel

pedig szétszedetik. Egyszermind hogy a terlektől minél előbb szabadnlhasson, elhatározta a részvénytársaság, hogy jul. 1-től kezdve a tőke törlesztését a pénztárosának kezeihez kis könyvecskére befizetendő havi két forinttal megkezdi.

* **Előmunkálati engedély.** Mint a „Pesti Napló”-ban olvassuk, Baranyi Ödön országgyűlési képviselő és kun-szent-mártoni lakos, a kereskedelemügyi minisztertől engedélyt kapott arra, hogy Orosházától, Mágócs és Szentesen át a Tisza áthidalásával Csongrádig; esetleg a szarvas-orosházi vasut valamely alkalmas pontjától kiindulva, Fábán-Sebestyén és Szentesen át a Tisza áthidalásával szinte Csongrádig vezetendő vasut előmunkálatait megejttesse. Nem tudjuk ugyan, kik állanak Baranyi Ödön képviselő ur háta megett, hanem mégis abban a véleményben vagyunk, hogy a csongrádmegyei ellenzék, melynek munkaprommjában ezen nagy fontosságú vonal kiépítése első rendű helyet foglal, Baranyi ur kedvéért nem fogja kezeiből kiereszteni.

S Z I N H Á Z.

Szombaton, június 17-én adatott Murai Károly nagyhatású vigjátéka „A Pezsgő.” E kitűnő magyar vigjáték a fiatalabb dráma írók legtehetségesebbikének munkája s szép számú közönséget vonzott a színházba, mely pompásan mulatott a komikus helyzeteken. Az előadás rendezője s ugyszólván lelke Szilágyi Vilmos volt. E tehetséges fiatal színész sokoldalú szerepkörének egyik leg-sikerültebb productumát mutatta be. Kitűnő volt Beczkói mint Polka Gergő és Halassy mint Kép Ákos. Szépen játszott S. Molnár Vilma, Borbély Sándor merev és szögletes játékaival rontotta az összhangot.

Vasárnap, jun. 18-án két előadás volt. D. u. ismételték a „Próba házasság”-ot, este pedig „Sanyaró Vendel” került színre. A közönség annyira érdeklődött a darab iránt, hogy minden jegy elfogyott s 8 órakor Dömény ur, a titkár fájón hulló könyvek között volt kénytelen kijelenteni, hogy több jegyet már nem adhat el, mert nincs hely a színházban.

A czimszerepben Borbély önmagát multa felül, azaz még rosszabbul játszott, mint rendesen. Az alak egyetlen vonását sem volt képes kellőképp kiemelni. A karzati közönség azonban saftos mondásait megtapsolta.

Hétfőn a „Bolondok háza” cz. bohózat adatott. A szereplőkön meglátszott, hogy félig üres ház előtt játszanak, azonban Győző Lajos ki tett magáért és nehéz szerepében jól megállta helyét.

Kedden „A cigánybáró” nagy operette került színre. A szereplők közül kitűnt H. Serfőzi Etel, kinek minden ének számát zajosan megtapsolták s különösen a kincskereső valczert Német Jánossal oly pompásan adták elő, hogy a közönség lelkesülten kívánta az ismétlést. Szép alak volt Halassy Gábor diák szerepében s toborzóját is igen szépen adta elő. Ügyes groteszk alakot mutatott be Beczkói Carnero gróf szerepében. Cziprát Timárné adta sok igyekezettel — kevés lánggal.

Szerdán „A kapi vár” történeti vigjáték adatott elő. E darab színrehozataláért elismerésünket kell nyilvánítanunk az igazgató urnak, ki költséget nem ismervé iparkodott a közönség finomabb izlésének is eleget tenni. Különösen a pompás korhű jelmezek beszerzéseért illeti a dicséret. Az előadók is jól játszottak. Halassy kitűnő volt a fejedelem szerepében, jól adta vissza annak ingatag jellemét. Jó volt Szilágyi is Balassa szerepében. A nőszereplők közül kitűnt S. Molnár Vilma és Márkus Ilona.

Csütörtökön jutalomjáték volt. H. Serfőzi Etel és Halassy Béla jutalmazásául adatott „Párizsi élet” nagy operette. A közönség meg is jutalmazta kedvenczet s a telt ház lelkesen tüntetett a két főszereplő mellett.

Tisztelőik pedig három gyönyörű bokrétával lepték meg, midőn a színpadra léptek. Az előadás a jobbak közül volt, s a többi szereplők is hozzájárultak az est sikeréhez.

C S A R N O K.

Szobámban.

*Kicsiny az én szobám
De elég nagy nekem:
Én elférek benne,
De nem fér a lelkem,*

*A mig itt bent ülök —
Gondolkozva mélyen —
Lelkem átátröppen
A messze vidéken.*

*Ottan jár falunkban —
Hol volt születésem —
S látja kedvesimet
Családi körében.*

*Estebéd volt éppen:
Mindenki otthon van —
Megöleli tehát
Mindeniket sorban.*

*Siri esend van köztük:
Mindenik oly szóltan;
Még a Misi gyermek,
Sem beszélget mostan.*

*Öregem pipázgat
A „nagy asztal” végen —
Estebéd utáni
Szokása ez — régen.*

*Édes anyám pedig
Imakönyvet forgat:
Közben repít ajka
Nehéz sohajokat.*

*De ni! most egyszerre
Mindkettő sohajtott,
S ily szavakra nyílik
Eddig csendes ajkuk:*

*„A mi Gyula fiunk
Ugyan mit csinálhat?!...“
Hej csak nincsen mása
A szü'ei háznak!...“*

Csejághy Gyula.

Irodalom.

Magyarország városai. Minden modern nemzeti politika arta törekszik, hogy az ország kulturájának, iparának, kereskedelmének ne csak egy központja legyen, hanem a főváros mellett az ország nagyobb városai teremtsenek centrumot, a melyben élet pezsegjen, a mely irányt szabjon egész környékének. Magyarország városai dicséretes buzgalommal versenyeznek, hogy társadalmi vagy politikai uton egy arányban fejlődjenek a fővárossal, hogy a megyék fővárosai a szó legigazibb értelmében fővárosok legyenek, a melyek magukba gyűjtik az erőt, a képességet, a talentumot, a megye erkölcsi és anyagi tőkéjét. Különösen fontos ez a jelenség most, a mikor a magyar nemzet a honfoglalás ezredik évfordulóját, a milléniumot készül megünnepelni. A városok mutatják majd az ország igazi képét, fejlődésük lesz majd a mi energiánk fényes bizonyítéka. De vajjon ki ellenőrizheti a városok polgárainak lázas, de zajtalan munkáját, hogyan ismerheti meg Budapest, az ország szíve, a keletkező apró fővárosok képét, mi ismerteti meg a városokat egymással, hogy jótékony, eleven áramlat lüktesen mindenütt, a hol munkás kezek dolgoznak a jövő demokratikus Magyarország megteremtésén? A Pesti Napló vállalkozott arra a nehéz, de szép feladatra, hogy az ország városait a magyar közönségnek bemutatassa. Időközönként egy-egy magyar város kimerítő monografiáját közli, nem annyira a

város történetét írva le, mint inkább a jelenlegi képét, eleven, szemléltető formában, hogy a monografia egyszersmind kellemes olvasmány is legyen. Bemutatja a városok kulturális intézményeit, egyesületeit, hatóságait, iparát, kereskedelmét, irodalmát, embereit és társadalmát, egyszóval értékét és szerepét az ország életében. De kiterjednek a Pesti Napló monografiái azokra a kivánalmakra is, melyeket egy egy város polgársága érez s felhívja a városok érdekeinek megvédésére, jogos követelményeik kielégítésére, pártfogásukra és támogatásukra a kormány figyelmét. A közönség nagy szimpátiával kíséri a Pesti Napló vállalatát s figyelmével, érdeklődésével munkájában elő is segíti. Talán még soha egy magyar ujságot se támogatott a közönség olyan feltűnő módon, mint a P e s t i N a p l ó-t. amióta formát cserélve, tartalmával és szellemével a magyar sajtót dominálja. Ezt az érdeklődést és támogatást megérdemelni lesz ezután is főcélja a Pesti Napló-nak. Felhívjuk olvasóinkat lapunk mai számában közzétett hirdetésére.

Közgazdaság.

Könnyítések a svajczi kivitelre. A kereskedelmiügyi miniszter ur közli a szegedi kereskedelmi és iparkamarával, hogy a svajczi szövetségtanács határozata szerint, a Svajczba való kivitelünknel az ottani vámtarifának 104. tétele alá eső áruk részesülnek kedvezményes vámkezelésben a nélkül, hogy áruszármazási bizonylatok előmutatása kívántatnék.

Ez áruk közül, a kamarai kerület kivitelét érdeklőleg a következő cikkek emelendők ki: ásványviz, hordó-fa, épület-fa, durva csomagoló anyag puhafából; faárúk, galyseprő, parkettáknak való deszkácskák vagy enyvezetlen padlózatrészek, kész faárúk közönséges fából, nyers állapotban, nem festve, kádár-munkák, asztalos és esztergályos munkák, kosárkötő áruk, durvák, hámozatlan, hasítatlan vesszőkből, disznózsír, vaj friss állapotban, tojás, gyümölcs friss állapotban és aszalva vagy szárítva, főzelék friss állapotban, a burgonya kivételével, buza-liszt, tengeri-liszt és hüvelyesből való liszt, ágy toll, szarvak, elkészítve, csontlemezek, fazekas áruk.

Földoldotta továbbá a svajczi szövetségtanács a származási bizonylatok előmutatásának kötelezettségét a 3, illetve 5 kgramm bruttó súlyig terjedő ruhacsomagokra, az a kedvezmény azonban nem alkalmaztatik órákra, órarészekre és külföldi szabad vámraktárból jövő árukra.

Katonai élelmezés szállítása. A pécsi cs. és kir. katonai élelmezési raktár parancsnoksága a szegedi kereskedelmi és iparkamarához megküldötte a Fehér-, Pest-Pilis-, Baranya-, Tolna-, Somogy- és Bács-Bodrogh vármegyékben a gyakorló táborozás idején beszállásolandó közös hadseregbeli és honvédségi csapatok részére 1894. évi január elsőjétől ugyanazon évi december végéig, szükséges élelmezési és ellátási cikkek beszerzésére vonatkozó hirdetményt. E szerint a szállítványokra többek közt versenytárgyalás fog tartatni július 7-én a budapesti élelmezés raktárnál, július 13-án a kecskeméti városi tanácsnál, július 27-én a szabadkai városi tanácsnál.

A szállítandó tárgyak között van: kenyér, zab, széna, szalma, tűzifa és kőszén. A részletes föltételek a szegedi kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthető.

Vasuti menetrend.

Budapest — Csongrád.

Budapestről indul 8 óra 25 percz reggel, 12 óra 52 percz délután, 2 óra 35 percz délután.

Félegyházára érkezik 12 óra 8 percz délután, 4 óra 46 percz délután, 4 óra 56 percz délután.

Félegyháza — Szeged.

Félegyházáról indul (Pusztá-Péteri, Kistelek Szatymaz, Dorozsma felé) 12 óra 18 percz délután 5 óra 02 percz délután.

Szegedre érkezik 1 óra 46 percz délután 6 óra 7 percz este.

Szeged — Félegyháza.

Szegedről indul (Dorozsma, Szatymaz, Kistelek Pusztá-Péteri felé) 9 óra 58 percz délelőtt, 3 óra 05 percz délután.

Félegyházára érkezik 10 óra 59 percz délelőtt, 4 óra 42 percz délután.

Félegyházáról indul 12 óra 35 percz délután, 5 óra 20 percz délután.

Csongrádra érkezik 1 óra 38 percz délután, 6 óra 20 percz este.

Csongrád — Budapest.

Csongrádról indul 9 óra 15 percz délelőtt, 3 óra délután.

Félegyházára érkezik 10 óra 18 percz délelőtt 4 óra 03 percz délután.

Félegyházáról indul 11 óra 01 percz délelőtt 4 óra 57 percz délután.

Budapestre érkezik 1 óra 20 percz délután, 6 óra 50 percz este.

KNUTH KÁROLY

műszaki irodája és gyára.

Budapest, VII ker. Szövetség-utca 13 sz.

Elvállal és berendez:

Légszusz és vízvezetékeket.

Szivattyukat minden célra, vizszállító kasokat.

Szivattyú telepeket járgány, légszusz-gőz-és vízmotor hajtással.

Városok, gyárak, kaste yok, lakóházak stb. vízzel való ellátását.

Minden rendű központi fűtéseket, állami nyilvános és magán épületek részére.

Szellőztetéseket.

Gőz, kőd és zuhany fürdőket.

Száritókat, bármily célra.

Legjobb rendszerű closteteket.

Vas és kőagyag cső csatornázásokat.

Gőzfürdő és gőz mosókonyhákat.

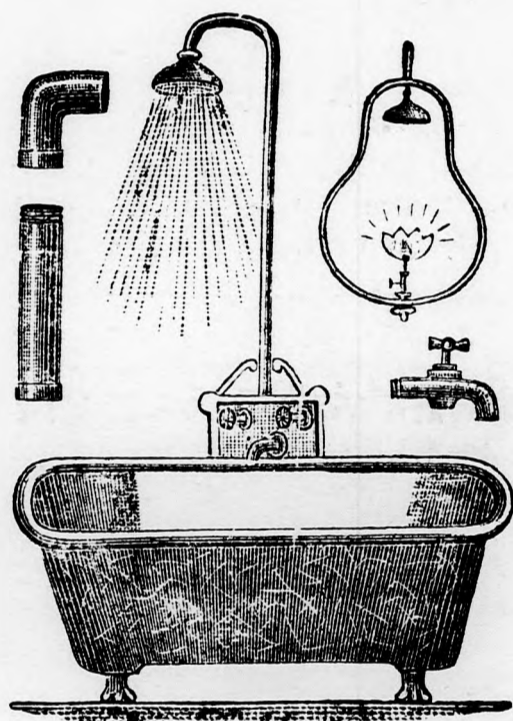
Szűrő és fertőtlenítőket.

Természetes légszusztelepeket.

Kőszén és olaj gázgyárakat.

KÖAGYAG CSÖVEK NAGY VÁLASZTÉKBAN RAKTÁRON.

Berendezett telepekről a legjobb elismerések.

Költségvetéseket készséggel készít.

2-13

A magyar ált. kőszénbánya-részv.-társulat

Budapest, V., Bálvány-utca 8.

ajánlja a t. cz. gőzmalmoknak, szeszgyáraknak és egyéb iparvállalatoknak, valamint a küszöbön álló

cséplési idényre

a gazdaközönség és cséplőgép-tulajdonosoknak, kitünő minőségű

AKNA, KOCZKA ÉS DARABOS SZENÉ T centeri, királdi stb. bányáiból

legjutányosabb áron, egész kocsirakományokban, minden állomásra szállítva.

SZILBER J.

CSONGRÁDON, MAGTÁR-UTCZA 41. SZ.

Könyvnyomdám a mai kor igényeinek megfelelő nyomtatványokat, jutányos arért állit elő.

Könyvkiadványaim közt az utóbbi időkben megjelent róm. kath. ima és énekes könyvek, kizárlag nálam jutányos arért kapható: Csongrádi Énekfüzér, füzve 25 kr. Mezey Énekes, Kis Krisztus Atyafiság és Kis Rózsás kert cz. imakönyvek 60-60 krért.

Könyvkötészetemben minden e szakmába vágó munka jutányos arért készittetik el.

Hirdetések elfogadtatnak a „TISZAVIDÉK” czimü hetilapra.

Ugyanitt egy jó házból való fiu nyomdász-tanoncuzul
azonnal felvétetik.

ELŐFIZETÉSI FÖLHIVÁS A PESTI NAPLÓ

naponként kétszer megjelenő politikai napilapra.

A Pesti Napló Magyarországon a legolcsóbb, legtartalmasabb és legszebben kiállított napilap, megjelenik minden reggel legalább 16-24 oldal és délután 4-8 oldalnyi terjedelemben, fölvágvá és lapjai egymásba ragasztva.

A Pesti Napló főszerkesztője és kiadótulajdonosa:

17. ÁBRANYI KORNÉL.

A Pesti Napló szerkesztősége maga köré gyűjtötte az ország legjelesebb ujságíróit.

A Pesti Napló bel- és külföldi tudósításai, hírei és táviratai frissek, eredetiek és a legmegbízhatóbb forrásokból erednek. Ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági rovatát kitűnő szakírók szerkesztik. Bel- és külföldi tőzsde rovatái mindig legpontosabbak és legmegbízhatóbbak.

A Pesti Napló legközelebb egy rendkívül érdekes regény közlését kezdi meg. A Pesti Napló minden hónapban két városnak a monografiáját közli, mely örökös irodalmi becses bir és az előfizetők, a kik ezeket összegyűjtik, azok Magyarország városainak hű történetét bírják.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

A Pesti Napló reggeli kiadásának, mely az előző napon beérkezett összes híreket magában foglalja, tehát a teljes Pesti Napló-nak előfizetési ára Budapestén és a vidéken korán és pontosan házhoz juttatva,

az esti lap küldése nélkül:

Egész évre	— — — 14 frt — kr.	Negyed évre	— — — 3 frt 50 kr.
Fél évre	— — — 7 frt — kr.	Egy hónapra	— — — 1 frt 20 kr.

Esti és reggeli lap együtt egyszerre küldve a vidékre:

Egész évre	— — — 18 frt — kr.	Negyed évre	— — — 4 zrt 50 kr.
Fél évre	— — — 9 frt — kr.	Egy hónapra	— — — 1 frt 60 kr.

Naponkint KÉTSZER, reggeli és esti kiadás külön-külön házhoz, vagy postán küldve:

B u d a p e s t e n :

Egész évre	— — — 18 frt — kr.	Negyed évre	— — — 4 frt 50 kr.
Fél évre	— — — 9 frt — kr.	Egy hónapra	— — — 1 frt 60 kr.

V i d é k e n :

Egész évre	— — — 20 frt — kr.	Negyed évre	— — — 5 frt — kr.
Fél évre	— — — 10 frt — kr.	Egy hónapra	— — — 1 frt 70 kr.

A PESTI NAPLÓ esti lapjára külön is elfogad előfizetéseket, úgy, hogy ha valaki más ujságot járat és a megszokott ujságtól megválni nem akar, az előfizethet a PESTI NAPLÓ esti lapjára 2 frt 30 krral.

A PESTI NAPLÓ KIADÓHIVATALA.

Budapest. Ferencziek-tere, Bazár-épület.

Nyom. Szilber J.-né könyvnyomdájában Csongrádon.